

kdo natančnejša pismena pojasnila, sem mu radevolje na razpolago. V prihodnjem »Slov. Gospodarju« bom pa opisal, kako si lahko vsak gospodar sam izračuna približno sedanjo vrednost njegovih poslopij, da bo tako lahko sam izračunal, ali nima morda svoja poslopja previsoko ali prenizko zavarovana.

Kako krmimo in pitamo mlade račke?

Prvih 24 ur račke ne dobijo nobene hrane. Nato se jim da v svežem mleku namočen kruh, sveža skuta (sir) in mnogo prav drobno seklanega zelenja, najbolje mlade koprive, in nekaj surovega nastrganega korenja. Tudi trdo kuhana jajca fino seklana in pomešana z zelenjem se lahko krmi prva dva tedna.

Krmiti je vsaki dve uri ter skrbeti, da imajo račke vedno dovolj sveže pitne vode v plitvi posodi. Ta posoda naj stoji na malo vzvišenem prostoru, tako da se voda, ki jo račke naškropijo pri pitju, odteka in ne nastanejo mlake. Posoda s krmo se postavi v oddaljenosti 1 do 2 korakov. Račke med krmiljenjem vedno pijejo, takorekoč k vsakemu polnemu kljunu požirek vode. Tekanje od krme do vode in mala vzpona k vodi utrjuje živalice in je zelo koristno za njih razvoj.

Drugi teden se daje sledeča krma: z vrelo vodo poparjen oves ali ječmenov šrot, kuhan zmečkan krompir in mnogo zelenja. Doda se tudi malo kostne (ali ribje) moke. Piča mora biti gosta, drobljiva.

Naslednja dva tedna ista krma, le nekaj drobnega zrnja se doda.

Peti teden se krmi mlade račke že skupno s starimi.

Dokler račke nimajo perja, to je, do štirih tednov se jih ne sme spuščati v vodo, ker so občutljive. Škodi jim mraz in vlaga, prime jih krč in vodne podgane se jih rade lotijo. Največ račk pogine ravno vsled tega. Zato se naj da račkam plitva posoda z vodo, kjer lahko po mili volji žlobudrajo brez nevarnosti.

Pitanje mladih račk se vedno izplača, samo pravilno je treba krmiti, da so v 8 do 12 tednih izpitane, torej pred prvim misanjem. Tako se ne zajedo.

Na ameriških farmah pitajo mlade račke takole: prve dni na mleku namočen kruh, skuto, jajce, zelenje.

Nato prvi teden: z vrelo vodo poparjeno mešanico iz 1 merce koruznega šrota, 1 merce pšeničnih otrobov in 1 merce zadnje pšenične moke.

Drugi teden: 1½ merce koruznega šrota, 1 moke, 1 otrobov, ¼ kostne moke. Doda se 1 merco drobne seklane sveže detelje.

Tretji teden: 2 merce koruznega šrota, ½ moke, 1½ moke, 1½ otrobov, ¼ kostne moke, 1 detelje.

Četrty teden: 2 merce koruznega šrota, 1½ otrobov, ½ moke, ¼ kostne moke, 1½ detelje in zelene rži.

Peti teden: 2 merce koruznega šrota, 1½ otrobov, ½ moke, ¼ kostne moke, 2 zelenja.

Šesti teden: Isto kakor v petem tednu, samo ¼ kostne moke.

Sedmi teden: 3 merce koruznega šrota, 1 otrobov, 1 kostne moke, 2 zelenja.

Osmi teden: 3 merce koruznega šrota, 1 moke, 1 kostne moke, 2 zelenja.

Drugi, nemški, način pitanja je pa sledeči:

Prvi dan: Nič.

Drugi in tretji dan: V mleku namočen kruhne drobtine, skuta in zelenje (solata, koprive) petkrat dnevno — toliko, kolikor požro v 10 minutah. Vedno dovolj sveže vode.

Četrty do deseti dan: Štirikrat dnevno toliko, kolikor požro v 20

minutah, in sicer: 1 del ribje moke, 1 del drobnega ječmenovega šrota, ¼ dela pšeničnih otrobov, mnogo zelenja, vedno svežo pitno vodo.

Od 11. dne do 6. tedna: Trikrat dnevno: 4 dele otrobov, 3 ječmenovega šrota, 1 koruznega šrota, 3 zelenja in 5% ribje moke (na 11 meric mešanice ½ merce ribje moke). Vedno dovolj sveže vode.

V četrtem tednu se naj živali mnogo gibajo in plavajo.

6. do 10. teden: 3 do 4 krat dnevno: 1 del koruznega šrota, 2 ječmenovega šrota, 1 zelenja, 1 ovsenovega šrota, 1 pšeničnih otrobov, 10% ribje moke.

Zadnjih osem dni se opusti ribja moka in krma se popari mesto z vrelo vodo, z vrelim mlekom. Kot zelenje se doda mesto dosedanega zelenje zelene (apiha), kar da mesu posebno fini okus.

Tudi se zadnja dva ali tri tedne račke ne smejo mnogo gibati, ne plavati. Ostanajo naj v dobro nastlanem, zračnem hlevu in zunaj v omejenem prostoru.

Dobro pitana račka se pozna po tem, da stoji perie repa narazen kakor pahljaja.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na trg v Mariboru v soboto, dne 16. aprila so pripeljali šepharji 67 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, slanina pa po 10 do 11 Din. Kmetje so pripeljali 14 voz sena po 95 do 110 Din, 6 otave po 95 do 100 Din, 4 slame po 75 do 80 Din, 25 voz krompirja po 1.50 do 2 Din, 15 vreč čebule po 5 do 6 Din (česen 10 do 14 Din). Zelje 3 do 5 Din. Pšenica 2, ječmen 1.50, oves 1.25, koruza 1.50, pršeno 1.50, fižol 1.75 do 2.50 Din. Kokoš 25 do 35, piščanci 35 do 70, raca 20 do 30, gos 50 do 60, puran 50 do 90, kozliček 50 do 90 Din. Celi orehi 4.50 do 5 Din, luščeni 16 do 18 Din. Hren 12 do 14 Din, karfijola 6 do 12 Din, ohrovt 3 do 5 Din, radič 12 Din, jabolka 4 do 6 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 32 Din. Jajca

Nekaj, kar mnogi ne vedo.

Mnogo ljudi ne ve, da so zgradili ob obeh največjih afriških rekah, ob Nilu in Kongu, avtomobilske ceste, kjer redno vozijo poštne avtomobili; — da imamo za ribe posebne kopalnice, kjer izpirajo ribe v razredčeni octovi kislini, ki pomori na rilji koži nevarne glivice; — da preletel prepelica po 60 km na uro in da leti lahko tudi po 80 km na uro, in da je deblo palme-banane iz trdno omotanih listov.

Krompir smo dobili iz Amerike. V Evropo so ga prinesli Španjoli okoli leta 1580. Najprej so ga začeli saditi na Angleškem in na

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

17

(Dalje.)

Že tukaj na tako gosto obljudenih tleh pod Kunšpergom ni srečal ne človeka, ne živali, niti pes se ni obregnul vanj. Nikdo ni delal. Polje in travnik še niti osnažena nista bila od povodnji nanešenega blata, peska in dračja. S šentpeterskega cerkvenega zidu je vsaj čul človeški glas, tukaj pa je bilo, kakor bi stopal po pokopališču med grobovi ob polnoči... Most preko Sotle je bil razdrt. Za silo je bilo položenih nekaj desek, da je imel pešec dovolj truda s prehodom, voz in žival pa se nista poslužila teh razvalin gotovo ne od zadnjega razliva reke. Pa je preplezal Draša ostanke mostu, da bo lahko doma potrdil s prisego, kako sta si zrla s hrvaško kugo iz oči v oči.

Ko se je postavil z obema nogama na okuženo zagorska tla, se je ozrl skrbno na vse strani. Od nikoder človeškega ali živalskega glasu...

Že ozračje je dišalo kakor iz dežele smrti in v svarilo, naj ne izziva srečanja s črnoprogasto kravo, ki rogovili in muka po teh krajih! Sedel je pri mostu na naplavljene hlode, jedel prekajeno svinjino ter kruh in pil, da bi si nagnal več moči in korajže za poizvid vsaj do Klanjca.

Po okrepcilu je razmišljal, ali bi naj stopil v grad Razbor, ki stoji še danes par streljajev proč od Sotle in mosta. Če je bil zastražen že Št. Peter, kaj šele Razbor. Še ustrelil bi kak grajski berič, ako bi prosil za vstop. Ta previdni premislek ga je usmeril po cesti proti Kumrovcu in Zelenjakih, kjer je bila brv in veliki mlini. Kumrovec, večje zagorsko selo z romarsko cerkvico sv. Roka, kakor izumrlo — —. Ni zagledal niti enega kumeka ali kume, ki so sicer vedno stali ob cesti in obsuli vsacega tujca z vprašanji. Graščinski travniki od Razbora do Majke božje na Risvici med cesto in Sotlo vsi v blatu, pesku in razni navlaki, katero je privalovila povodenj bogve odkod. Pri cerkvi risviške Majke božje je še bil zložen visok kup drv. Andrej je koj uganil. Ker se ni upal nikdo z roko nad čarovnico in jo privezati na kol na sre-